

Aan: Zijne Excellentie de Gouverneur van Sint Maarten
de heer drs. E.B. Holiday

Sint Maarten

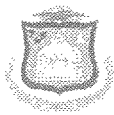
Betreft: reactie op het rapport Vegter en de Lange van juli 2011
Kenmerk: 470-11B/JUS
Uw kenmerk: BU-11/0158
Datum: 5 december 2011

Geachte Gouverneur,

Hierbij ontvangt u mijn reactie op het rapport van de heren Vegter en de Lange inzake de situatie van de justitiële vrijheidsbeneming op Sint Maarten. Het rapport heeft betrekking op de detentiesituatie zoals de rapporteurs die in juli 2011 hebben aangetroffen.

Laat ik eerst opmerken dat ik als minister van Justitie verheugd ben met het rapport. Het ondersteunt mijn beleid dat er structureel detentiecapaciteit bij moet komen. Daarnaast geeft het ook inzicht waar er in de uitvoering nog verbeterpunten liggen. Zoals bekend volgt en bewaakt ook de Voortgangscommissie uitvoering Plannen van aanpak de verdere opbouw van het gevangeniswezen op Sint Maarten. Al deze informatie en aanbevelingen worden ter harte genomen bij de verdere opbouw van een belangrijk onderdeel van Justitie namelijk het gevangeniswezen en meer in het bijzonder de detentieomstandigheden.

De rapporteurs stellen dat in het licht van de staatkundige veranderingen bepaalde ontwikkelingen in het kader van de detentiesituatie op een laag pitje terecht zijn gekomen. Dit kan uiteraard niet worden uitgesloten. Opgemerkt dient wel te worden dat er in het kader van de Staatkundige verhoudingen (politieke) afspraken werden gemaakt over de opbouw van het gevangeniswezen van de afzonderlijke landen. In het plan van aanpak Point Blanche zijn afspraken vastgelegd die toezien op een humane bejegening van gedetineerden. De opmerking van de rapporteurs op pagina 4, derde alinea, van het rapport als zouden de eisen door Nederland gesteld in het kader van de staatkundige verhoudingen een averechts effect hebben, begrijp ik niet. Voorts wordt in dezelfde alinea gesteld dat er *“weerstand is tegen de Nederlandse bemoeienis en dat de bewaking van de voortgang moeilijk is”*. Als minister van Justitie kan ik deze waarneming of opmerking niet plaatsen. Zoals hiervoor gesteld is er een Voortgangscommissie uitvoering plannen van aanpak met wie ik als ook mijn uitvoerende diensten intensief en naar ik heb vernomen van de Commissie een goed contact mee heb. Van weerstand en problemen in de bewaking van de voortgang is mij niet gebleken en zou het betreuren als dat het geval was. Wellicht willen de rapporteurs hier explicieter aangeven wat er wordt bedoeld, opdat ik dit alsdan kan oplossen.

Voorbereiding op mogelijke komst CPT

De aanbeveling om relevante schriftelijke informatie te verzamelen ten behoeve van de leden van de CPT, wordt ter harte genomen.

Hoe verder?

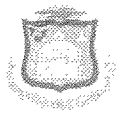
Op de vraag van de rapporteurs over wie de monitorfunctie in dezen over zal nemen, bevestig ik het gestelde dat deze taak bij de Raad voor de Rechtshandhaving ligt. De vraag hoe de kennis en het werk overgedragen kan worden, zal in de eerste plaats met deze Raad besproken moeten worden. Er zal hierover ook een gesprek tussen mij en de Raad worden gepland.

Celcapaciteit, differentiatie en detentie en begeleiding van bijzondere categorieën zoals jeugdigen, psychisch gestoorden en gescheiden opvang van verdachten en veroordeelden.

In de paragraaf "Bijzonder deel" van het rapport worden bevindingen gedaan die in deze reactie voor de helderheid onder het kopje celcapaciteit, differentiatie etc worden samengebracht.

Het standpunt dat verdachten en veroordeelden gescheiden ondergebracht moeten worden, wordt gedeeld. Deze wijze van detentie bestaat hier echter geruime tijd en het anders en goed onderbrengen van deze categorieën moet in het licht van andere en thans lopende ontwikkelingen worden gezien. De inspanningen, ook in financieel opzicht, zijn thans gericht op de renovatie van Point Blanche. Met het eerste deel van de renovatie zal de leeftoestand, de hygiëne, in de cellen worden aangepakt. Hiermee zal hopenlijk ook tegemoet worden gekomen aan een belangrijke klacht van en onvrede onder de gedetineerden. Ten behoeve van deze renovatie en het feit dat er behoefte is aan meer HvB-cellen heb ik op 25 november 2011 een deel van de nieuwe politiecellen en de derde verdieping van het Grenshospitium Simpson tijdelijk als huis van bewaring aangewezen. Daarnaast zijn de zogeheten oude politiecellen opgeknapt: de cellen zijn schoongemaakt, opnieuw geschilderd en voorzien van matrassen. Deze cellen zullen, afhankelijk van de vraag of de uitbreiding met Hvb Philipsburg en Simpson bay voldoende zijn, tijdelijk ook als huis van bewaring worden aangewezen.

De opmerking van de rapporteurs dat de oude cellen *bouwkundig ongeschikt* zouden zijn, is door mijn technisch rapporteur niet gebleken. Er zijn wat problemen met de sanitaire voorzieningen maar ook die worden bij de opknopbeurt meegenomen. Van bouwkundig ongeschiktheid is dan ook geen sprake. Met betrekking tot de bejegening van de gedetineerden in de nieuw aangewezen huizen van bewaring zij nog vermeld dat op deze gedetineerden de huisregels zoals die gelden voor het huis van bewaring Point Blanche van toepassing is. De gedetineerden in het huis van bewaring Philipsburg en Simpson bay zullen overdag gedurende de week in de ochtend worden vervoerd naar Point Blanche alwaar zij aan het dagprogramma kunnen deelnemen: luchten, arbeid, sport, ontvangen van bezoek etc. Aan het eind van de dag zullen zij weer vervoerd worden naar Philipsburg of Simpson bay om voor de nachtelijke uren te worden ingesloten.

Het personeel dat met deze uitbreiding nodig is, vraagt inderdaad aandacht. In de zomer is een aanvang gemaakt met het werven en opleiden van personeel voor een aantal functies bij justitie: arrestantenverzorgers, gevangenisbewaarders, medewerkers bij douane, IND en bij het KPSM. Een belangrijk aantal van deze opgeleide kandidaten zal als arrestantenverzorger en gevangenisbewaarder worden ingezet.

Uitbreiding celcapaciteit: The Box

De rapporteurs melden dat het gebouw "the Box" dat gerenoveerd zal worden tot een penitentiaire inrichting dat daarover een sluimerend conflict met de eigenaar over zou zijn. Ik benadruk hier dat deze constatering onjuist is. Er is recent en in overleg en samenwerking met de eigenaar een technisch rapport tot de verbouwing opgesteld. Dit technisch rapport is recent ook met de Raad van Ministers besproken en er zijn financiële middelen om deze verbouwing te doen plaatsvinden.

De uitbreiding van meer permanente detentiecapaciteit is nodig om, zoals de rapporteurs terecht stellen, om een behoorlijk niveau van bejegening aan gedetineerden te bieden. Met de nieuwe inrichting zal zorg worden gedragen voor specifieke begeleiding van jeugdige delinquenten, de opvang van psychisch gestoorden en voor een betere differentiatie.

Ik ben het van harte eens met de rapporteurs dat er niet alleen aan celuitbreiding gedacht moet worden, maar ook en vooral gekeken moet worden hoe personen zoveel mogelijk uit detentie gehouden kunnen worden. Aan de Procureur-generaal is dan ook verzocht om aan te geven op welke wijze uitvoering gegeven kan worden aan de bij wet geregelde mogelijkheid om verdachten onder zekerheidstelling uit de voorlopige hechtenis te schorsen en alternatieven voor voorlopige hechtenis te zoeken.

Over de opvang van gedetineerden met verslavings- en psychische problemen wil ik het volgende opmerken. Er is een Stichting Turning Point door mij aangewezen als stichting belast met de opvang en begeleiding van verslaafden en personen met psychische problemen. Delinquenten met meer psychiatrische problemen worden thans door de Stichting Mental Health Foundation opgevangen.

Voorts wil ik nog het volgende over de bevindingen van de politiecellen en Point Blanche zoals in paragraaf 2.3 van het rapport samengevat, opmerken. De opmerkingen over wat nog niet is gerealiseerd worden ter harte genomen en zullen aandacht krijgen bij de verdere uitvoering van de plannen van aanpak en de uitbreiding van de celcapaciteit. De bevindingen over de bejegening van arrestanten zullen met de politie worden besproken en via de rapportages aan de Voortgangscommissie inzake de uitvoering van het plan van aanpak politie aandacht krijgen. Dit geldt ook voor de inrichting Point Blanche. De opmerking over de hygiënische toestand in Point Blanche wordt met de renovatie aangepakt.

Verder treft u bij deze reactie als bijlagen aan de opmerkingen van de hoofdofficier van justitie en de korpschef. Het lijkt mij, nu de rapporteurs afzonderlijk met deze functionarissen heeft gesproken, juist om hun opmerkingen op het rapport integraal als bijlagen onder de aandacht te brengen.

Hoogachtend,

Minister van Justitie

R.E. Duncan

Bijlagen:

- Reactie Korpschef KPSM van 18 nov 2011
- Reactie hoofdofficier van Justitie van 6 dec. 2011

OPENBAAR MINISTERIE

Parket van de Officier van Justitie
Sint Maarten

Aan: Z.E. de Minister van Justitie
Mr. R.D. Duncan

Ons kenmerk :377/2011
Bijlage(n) :diverse
Onderwerp : Reactie op rapport Vegter en De Lange (CPT)

Philipsburg, 06 december 2011

Excellentie,

Afgelopen donderdag, 1 december jl., gaf u in ons gesprek aan dat op 6 december 2011 mw. Chitaroe een reactie verwacht op het rapport van de heren Vegter en De Lange (CPT-voortgangsrapportage). Mij was daarom nog niet eerder verzocht.

Hierbij treft u de reactie van het Openbaar Ministerie aan op het rapport.

Pagina 6 van het rapport.

Op deze pagina staat een aantal ernstige onjuistheden vermeld. Zo staat geschreven:

“Na de ingebruikname van deze nieuwe vleugel in het begin van 2011 liet de hoofd OvJ zijn oog vallen op de kort daarvoor gesloten afdeling en opperde deze vleugel de status van huis van bewaring te geven”

en

“De Hoofdcommissaris van politie heeft zich terecht en met succes verzet tegen de aanwijzing van de buiten gebruik gestelde arrestanten vleugel van het politiebureau als huis van bewaring.....”

en voorts

“Wij hopen en verwachten dat hoofd OvJ verder afziet van dergelijk verzoeken omdat hij daarmee de initiator lijkt te worden van schending van CPT-normen”.

Graag bij correspondentie kenmerk en onderwerp van deze brief vermelden.
Correspondentieadres: Vineyard Building, W.G. Buncamper Road 33, Philipsburg, Sint Maarten

Wat het OM in het algemeen, en u zult begrijpen mij in het bijzonder steekt, is dat het OM, en de Hoofdofficier als exponent daarvan, wordt gezien als grote initiator van schendingen van de CPT-normen. Ik kan u zeggen dat niets minder waar is.

Bij mijn aantreden in augustus 2009 trof ik de huidige nieuwe politiecellen in aanbouw aan en de oude cellen in een deplorabele toestand. Ik ontmoette de heren Vegter en De Lange op enig moment tijdens hun rondgang langs de eilanden. Ik meen dat dit in februari 2010 is geweest. Tijdens een vergadering bij de Gezaghebber, waarbij ook de heren Vegter en De Lange aanwezig waren, en toenmalig Korpschef de heer A. Doran en mogelijk ook mw. Stella, zijn door de heer A. Rogers tekeningen getoond van de nieuwe politiecellen. Die zijn wij daarna ook gaan bekijken. Bij die tekeningen zat ook een tekening van wat we nu "de oude politiecellen" noemen. De heer Rogers gaf toen aan dat de planning was om als fase II, nadat de nieuwe cellen gereed zouden zijn, de "oude cellen" volledig gerenoveerd zouden worden en er net zo uit zouden komen te zien als de nieuwe cellen. Eerder, al in september 2009, had ik in de driehoek een dergelijk bericht ontvangen en daarover gerapporteerd*. De heer Doran heeft deze lezing vandaag nog eens aan mij bevestigd als zijnde de juiste. In totaal zou er dan plaats zijn voor nog eens ongeveer 30 gedetineerden. In totaal zou er plaats komen voor, zo heb ik toen genoteerd, 64 gedetineerden. In het voortgangsverslag 2010 maakt de CPT-commissie zelf ook melding van het voornemen tot "grondige renovatie"*.

Op 15 februari 2011, na het voltooiën van de nieuwe cellen, heeft de Korpschef aangegeven* een zogenaamd "volumebeleid" te willen gaan voeren. Het OM heeft zich daartegen verzet bij brief van 17 februari 2011*. Vervolgens heeft op 23 maart 2011 onder uw voorzitterschap op het Ministerie van Justitie, overleg plaatsgevonden tussen alle betrokken partijen. De daar gemaakte afspraken heb ik vastgelegd in een mailbericht* van 24 maart 2011 en die afspraken zijn ook (nagenoeg letterlijk) terug te vinden in de brief van de Korpschef van 28 maart 2011*. Ook die brief is u bekend.

Nergens uit die stukken blijkt noch kan blijken dat het Openbaar Ministerie bij monde van de Hoofdofficier van Justitie heeft bepleit dat de "oude politiecellen" de status van "huis van bewaring" zouden moeten krijgen. Ik zal er echter niet voor weglopen dat ik wel degene ben geweest die in genoemd overleg, met het oog op het nijpende cellengebrek en de te verwachten heenzendingen van zware criminelen wegens plaatsgebrek in Pointe Blanche, de suggestie heeft gedaan om (een deel van) het nieuwe cellencomplex in het politiebureau aan te wijzen tot Huis van Bewaring. Ik heb er toen ook direct bij gezegd dat dit wel zou moeten betekenen dat er iets aan het "regime" gedaan zou moeten worden. Ik heb namelijk aangevoerd dat de rechter geen genoegen zou nemen met het simpel "verhangen" van een naambordje. Op mijn daartoe strekkend voorstel hebt u dat ook zo besloten, hetgeen vastligt in mijn mailbericht en de brief van de Korpschef.

Onderdeel van de discussie is toen ook geweest de voor mij (en kennelijk ook voor u) nieuwe mededeling van de Korpschef, dat "de oude cellen" zouden worden afgebroken. U ziet dat ook staan in mijn brief van 17 februari 2011. Nieuw, omdat ik toen nog uitging van de tekeningen die de heer Rogers in eerder gemelde presentatie had getoond aan de heren Vegter en De Lange en aan ondergetekende. In die vergadering hebt u de Korpschef gezegd het onjuist te vinden om in een tijd van een nijpend cellengebrek bestaande celruimten af te breken. U hebt toen, daarin door mij gesteund, aangegeven dat de oude politiecellen zouden moeten worden gerenoveerd. De toen over de oude politiecellen gemaakte afspraken staan weergegeven in de mail van 24 maart 2011 en in de brief van de Korpschef. Daarbij staat, op mijn uitdrukkelijk aandringen, nog bij vermeld: "*In deze politiecellen worden verdachten niet langer dan 10 dagen (de termijn van in verzekeringstelling) geplaatst*".

Reeds daaruit kan het tegendeel worden opgemaakt van het verwijt dat de Hoofdofficier van Justitie heeft geoperd de oude politiecellen de status van huis van bewaring te geven.

Kortgeleden heb ik de heer Vegter van deze onjuistheden in het rapport melding gemaakt. Ik ben er daarbij van overtuigd dat de heren Vegter en De Lange zich vergissen en “oude” en “nieuwe” cellen door elkaar halen. In een reactie van de heer Vegter wordt echter gesteld dat de commissie zich voor wat betreft de onderbouwing van deze passage in het rapport baseert op een gesprek met mw. Jacobs en de heren Pinto en Gout van de politie. Voorts zou deze passage op 12 juli 2011, tijdens het bezoek van Vegter en De Lange aan mijn parket, zijn voorgelegd aan mijn collega's, de officieren van justitie Ridderbeks en Van der Wulp. Ondergetekende was op dat moment met vakantie. Beide officieren van justitie zouden met hetgeen door mw. Jacobs c.s. zou zijn gezegd over mijn standpunt dat ik de “oude politiecellen” wilde aanwijzen als huis van bewaring, zijn geconfronteerd. In de aantekeningen van Vegter en De Lange is daarbij te lezen: “Hans Mos wilde de oude politiecellen aanwijzen als huis van bewaring”.

Ik heb mijn beide collega's om tekst en uitleg gevraagd. Beiden zijn heel stellig. Met de heren Vegter en De Lange is in het geheel niet gesproken over de oude politiecellen. Men kan dit zo stellig zeggen omdat beiden er sedert februari jl. vanuit gingen dat die oude cellen waren gesloten en niet meer in gebruik waren. Men heeft slechts gesproken over de nieuwe cellen, waarvan ook bij hen bekend was dat ik wel de suggestie heb gedaan daarvan een deel te bestemmen tot huis van bewaring. Beiden ontkennen voorts te zijn geconfronteerd met uitspraken van mw. Jacobs c.s. over oude politiecellen. Nogmaals, die zijn in het geheel niet ter sprake geweest.

Vorige week heb ik in het bijzijn van de Korpschef aan mw. Jacobs gevraagd of zij in haar gesprek met de heren Vegter en de Lange heeft gesproken over de oude politiecellen in relatie tot de Hoofdofficier van Justitie die de wens zou hebben geuit deze als huis van bewaring aan te wijzen. Zij gaf aan slechts gesproken te hebben over de inhoud van de brief van de Korpschef van 28 maart 2011, in welke brief in het geheel geen melding wordt gemaakt van die gesuggereerde wens. Zij ontkende dat dit ter sprake was geweest. Zij wees er op dat slechts bij het bezichtigen van de oude cellen door haar melding is gemaakt van het feit dat het OM heeft aangegeven deze politiecellen “in gebruik te willen nemen”, zoals ook in de brief van 28 maart 2011 staat te lezen. Dit laatste is niet nieuw, omdat dit ook al te lezen was in de eerdere voortgangsrapportage van de CPT-commissie van 2009.

Bovenstaande reconstructie sterkt mij in de overtuiging dat de heren Vegter en De Lange zich vergissen en de oude en de nieuwe cellen door elkaar halen. Dat is bijzonder spijtig. Immers, in het rapport, waarvan Vegter aangeeft dat het eigenlijk de vraag is of het nog geamendeerd kan worden wordt een Justitie ambtenaar van het land Sint Maarten verweten de initiator van verzoeken te zijn die in hun uitwerking een schending van CPT-normen tot gevolg heeft. Dat is schadelijk voor het aanzien van Sint Maarten, te meer daar het feitelijke grondslag ontbeert en onjuist is.

Ik heb in mijn e-mail bericht aan de heer Vegter, waarin ik mijn visie op dit punt uiteenzette, ook gevraagd waarom aan het OM, anders dan bijvoorbeeld aan de politie, niet een concept van het rapport is verzonden. Als antwoord daarop werd aangegeven dat het een vaste werkwijze is van de CPT-commissie aan de gesprekspartners voor te leggen of men het eerste concept wil toetsen op feitelijke juistheid. Voorts wordt gezegd dat in het gesprek door het OM niet te kennen is gegeven dat daarop prijs werd gesteld. Niet wordt gesteld dat in dit concrete geval de vraag ook daadwerkelijk aan het OM is voorgelegd. Er wordt slechts gerefereerd aan “een vaste werkwijze”. Ook op dit punt heb ik beide collega's om een reactie gevraagd. Los van elkaar hebben zij mij laten weten dat Vegter en De Lange hen die vraag niet hebben voorgelegd. Collega Ridderbeks, die in het verleden eerder met beiden sprak, gaf aan dat, indien zij van die mogelijkheid had geweten, zij dat zeker zou hebben gevraagd, juist omdat de Hoofdofficier van Justitie zelf bij het gesprek niet aanwezig kon zijn. Indien een concept was toegezonden aan het OM (dat een concept in het verleden

kreeg toegezonden d.t.v. de heer Reinier van der Pol van het Kabinet Gezaghebber) had deze passage kunnen worden voorkomen en een juist beeld van de feiten kunnen worden verstrekt. Hieronder zal een overzicht worden gegeven van de bijlagen waarnaar wordt verwezen (telkens aangegeven met een *). Indien die bijlagen meer of andere informatie bevatten dan voor de beoordeling van bovenstaande relevant is, is die andere informatie wit gemaakt.

Overige opmerkingen

Ik kan daarover kort zijn. Veel van wat wordt gerapporteerd komt herkenbaar over. Het OM heeft daarop slechts enkele op- en aanmerkingen.

- Er is aandacht gevraagd voor de rechtsbijstand onmiddellijk na aanhouding. Op verzoek van het OM is begin oktober jl. met de politie de afspraak gemaakt dat binnen afzienbare tijd tezamen met een van de adviseurs van de politie aandacht zal worden besteed aan onder meer dat aspect (Salduz e.d.). Daartoe zal een overleg met de hulpofficieren van justitie worden gepland waarin niet alleen de stand van de jurisprudentie zal worden besproken maar ook de te verwachten ontwikkelingen op het gebied van Strafvordering (concept nieuw wetboek). Voorts zal ook ter sprake worden gebracht de algehele perceptie bij de politie van de rol van de raadsman in het strafproces.
- Het niet tijdig ontvangen van de extract vonnissen. Naar aanleiding van eerdere klachten geuit door de Inmates Association in een overleg met de Hoofdofficier van Justitie (de Hoofdofficier spreekt met de Association als daarom wordt verzocht) heeft deze navraag gedaan bij de President van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie. Daaruit is naar voren gekomen dat de werkwijze van het Hof al eerder op last van de President was gewijzigd teneinde te voorkomen dat de extracten lang uitblijven. In enkele gevallen bleken de extracten nog te dateren van voor de gewijzigde werkwijze. Deze zijn inmiddels ontvangen. Sindsdien loopt het goed. Er werden geen nadere klachten vernomen.

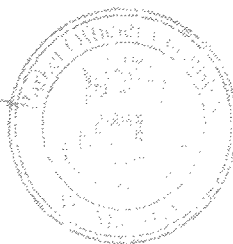
Met het bovenstaande heeft het OM zijn voornaamste op- en aanmerkingen op de voortgangsrapportage verwoord. Ik wil u verzoeken er bij de stellers van de rapportage op aan te dringen dat de gewraakte passages aangaande het OM worden geamendeerd en in overeenstemming met de feiten worden gebracht. Indien de heren Vegter en De Lange op dat punt nog nadere toelichting of stukken wensen te ontvangen, is het OM gaarne bereid hen die informatie te verschaffen.

Reeds nu voor alsdan meldt het OM hierbij dat het te allen tijde een concept van een voortgangsrapportage van de CPT-commissie zou willen ontvangen teneinde misverstanden, zoals deze nu in beton gegoten lijken te zijn, te voorkomen.

Ik vertrouw erop u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De Hoofdofficier van Justitie
mr. H.F. Mos

cc. PG

Lijst van bijlagen:

1. Weekbericht HOVJ aan PG september 2009
2. Pagina uit CPT-voortgangsrapportage 2010
3. Brief van 15 februari 2011 van de Korpschef inzake volumebeleid
4. Antwoordbrief HOVJ van 17 februari 2011 aan de Korpschef
5. Mail HOVJ d.d. 24 maart 2011 aan Minister van Justitie: afspraken inzake cellenprobleem
6. Brief Korpschef d.d. 28 maart 2011 inzake problematiek cellentekort
7. Mailbericht d.d. 2 maart 2010 waarbij OM aan dhr. Vegter de memo beperking toepassen voorlopige hechtenis toezendt zoals toegezegd tijdens het bezoek van februari 2010

8. Mailbericht van 6 mei 2010 van de heer Reinier van de Pol, waaruit blijkt dat het conceptrapportage van de commissie via het Kabinet gezaghebber alle betrokkenen, waaronder het OM, heeft bereikt.

Aan: De Minister van Justitie
De heer Roland E. Duncan

Ons nr.: 11/0965

Onderwerp: reactie CPT voortgangsrapportage Vegter & De Lange

Philipsburg, 18 november 2011

Excellentie,

U verzocht mij op 10 november jl. om te reageren op de CPT voortgangsrapportage van Prof. Mr. P.C. Vegter & mr. Dr. J. de Lange, juli 2011. Bij deze geven wij u onze reactie op de conclusies zoals deze zijn geformuleerd door de commissie voor zover het KPSM betreft. Eerst wordt het algemene deel besproken waarna verder ingegaan wordt op de conclusies uit het rapport (p.11)¹

1. Enkele algemene bevindingen vooraf.(p.6)

Ten aanzien van de 'oude' cellen:

Niet alleen is de betreffende vleugel ('oude' cellen) bouwkundig volstrekt ongeschikt, maar wellicht van meer belang is dat er geen personeel is om de onveroordeelden een regime dat bij een h.v.b. past te bieden. Wij hopen en verwachten dat hoofd Ovd verder afziet van dergelijke verzoeken omdat hij daarmee de initiator lijkt te worden van schending van CPT normen (p.6)

De 'oude' cellen worden door de politie in het geheel niet meer gebruikt en daar wordt op toegezien. Indien de cellen de status gaan krijgen van HvB, vallen deze niet meer onder verantwoordelijkheid van KPSM.

(...) ...is voorts gebleken dat thans als uitgangspunt geldt dat indien na 26 dagen nog geen doorplaatsing naar het h.v.b. heeft kunnen plaatsvinden, de betrokken arrestant op last van de rechter-commissaris onmiddellijke in vrijheid wordt gesteld. Naar zeggende van de politie en leden van het Openbaar Ministerie komt dit meerdere keren per week voor. (p.7)

Als de termijn van voorlopige hechtenis in de politiecellen overschreden dreigt te worden geeft de Rc in de meeste gevallen twee dagen de tijd een plaats te regelen in het HvB². Het vrijlaten bij overschrijding van de 26 dagen vindt dan ook niet plaats bij de politie maar bij het HvB. In een enkel geval is heenzending al geschiedt tijdens de bewaring. In verband met acuut cellentekort zijn door de officier van justitie verdachten van woninginbraak incidenteel heengezonden.

¹ De cursieve delen betreffen letterlijke citaten.

² De termijn van 26 dagen is als volgt opgebouwd: IVS 2 dagen, verlenging IVS 8 dagen, bewaring 8 dagen, verlenging bewaring 8 dagen. Totaal 26 dagen.

De belangrijkste bevindingen over wat sinds februari 2010 niet is gerealiseerd:

1. *het systeem van inspecties met verslaglegging is ten einde gekomen (p9);*
 - a. De inspecties betreffen een aangelegenheid van het driehoeksoverleg en het OIM en vallen derhalve buiten de scope van reactie vanuit KPSM. Overigens onderschrijft het KPSM de toegevoegde waarde van deze inspectie.
2. *de norm van een uur per dag luchten en bewegen in de buitenlucht wordt niet gehaald (p.8);*
 - a. Inmiddels wordt de arrestanten met grotere regelmaat dan voorheen de gelegenheid tot luchten geboden. Van dit luchten wordt verslag gedaan in ACTPOL. Geschat wordt dat de arrestanten die langer worden vastgehouden gemiddeld driemaal per week worden gelucht. Hieraan is nog steeds het personeelsgebrek debet.
 - b. ~~BAVpollers (buitengewoon agent van politie) worden nu opgeleid en we verwachten dat we vanaf januari 2012 een betere score te laten zien.~~
3. *de toegang tot een raadsman verloopt moeizaam;*
 - a. Voor zover de toegang tot de raadsman debet is aan het handelen van de raadsman zelf, en dat komt voor, blijft dit in deze reactie verder buiten beschouwing. Het is tot op heden niet volledig gelukt om de consequenties van 'Salduz'arresten, waarvan de impact pas recent duidelijk is, in de praktijk in te voeren. Deze materie vraagt een cultuuromslag zoals ook in Nederland het geruime tijd heeft geduurd voordat de impact van het Europese Hof en de Hoge Raad volledig doordrong en tot aanpassing van regelgeving heeft geleid. In het ontwerp van het nieuwe Wetboek van Strafvordering is deze materie nog in bespreking (Commissie 'De Doelder'). Tot de inwerkingtreding is het KPSM afhankelijk van missiven van het OM. Een voldoende heldere en toegankelijke procedure daartoe is nog niet voorhanden, zodat het gericht opleiden van politiemedewerkers nog niet voldoende zijn beslag kan krijgen. Tevens streven we ernaar zodra het personeelbeleid dat toelaat, de hulpofficier van justitie daar een nadrukkelijke rol in te geven. Het korps zal hier binnen afzienbare tijd op investeren. Een project 'Upgrading Hulpofficier' is inmiddels gestart.
 - b. Een afzonderlijk probleem vormt het feit dat de vergoeding voor de toevoegingsadvocaat eerst ingaat na de inverzekeringstelling. De vergoeding voor de advocaat voorafgaand aan het eerste verhoor is niet geregeld terwijl de raadsman daar toenemend vergoeding voor vraagt. Daar zal in het nieuwe Wetboek van Strafvordering moeten worden voorzien Het KPSM zal de Commissie Herziening Wetboek van Strafvordering daartoe inlichten.
4. *er vindt nog geen medische intake van arrestanten plaats;*
 - a. Niet geheel duidelijk is wat de commissie bedoelt met medische intake (p.9). Voor zover het de kort na de aanhouding, dan wel de eerste inverzekeringstelling betreft wordt niet standaard nagegaan of er medische indicatie bij de arrestant is. Echter indien een arrestant aangeeft een medische indicatie te hebben dan wel medische verzorging behoeft wordt daaraan tegemoet gekomen en wordt dit in Actpol vastgelegd.
5. *de verblijfsduur in de politiecellen is te lang, doorplaatsing geschiedt niet altijd voortvarend;*
 - a. Deze kwestie is eerder in deze reactie beantwoord.
6. *vreemdelingen verblijven, soms voor langere duur in de politiecellen;*
 - a. In de meeste gevallen worden vreemdelingen die illegaal verblijf hebben na zeer korte tijd terug gezonden naar het land vanwaar zij afkomstig zijn. In een enkel geval duurt het wel langer. Dat is het geval indien geen documenten bij de betrokkene worden gevonden, dan wel dat de betrokkene niet aan de vaststelling van zijn identiteit meewerkt of dat het land waarvan de vreemdeling afkomstig is niet aan terugkeer wil meewerken. In principe wordt geen enkele illegaal verblijvende vreemdeling op dit moment langer dan 30 dagen in detentie gehouden aan het politiebureau³. In een zeer uitzonderlijk geval, indien de openbare orde in het geding is, kan de minister besluiten de vreemdeling langer in detentie te houden.

³ De 30 dagen voor vreemdelingen is op gevraagd advies aan de rechter Noordhuyzen. Bij overschrijding moet een nieuwe bevelschrift opgemaakt worden.

Voor de volledigheid worden tevens weergegeven de aspecten van detentie op het politiebureau die de commissie als voldoende kwalificeert en die nog steeds als zodanig functioneren.

De belangrijkste bevindingen over wat sinds februari 2010 wel is gerealiseerd:

- 1. de nieuwe vleugel van het politiecellencomplex is in gebruik;*
- 2. de hygiënische omstandigheden in de politiecellen zijn goed op orde;*
- 3. het is arrestanten toegestaan leesmateriaal op cel te hebben;*
- 4. het is arrestanten toegestaan om bezoek te ontvangen;*
- 5. het registratiesysteem ACTPOL wordt gebruikt;*
- 6. arrestanten hebben toegang tot medische verzorging.*

Tenslotte vragen wij u aandacht voor het feit dat de commissie het volgende stelt (p.6)

Van scheiding van onveroordeelden en tot gevangenisstraf veroordeelden is geen sprake. Dat staat op gespannen voet met internationale regelgeving.

Dit gaat in eerste instantie op voor Point Blanche, maar is het is wellicht aan te raden dit in uw overwegingen te betrekken ter voorkoming van mogelijk nieuwe negatieve beoordeling van de commissie bij een volgende inspectie.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben ingelicht en ben uiteraard tot nadere informatie bereid.

Hoogachtend,

De Korpschef,

P. de Witte
Hoofdcommissaris

c.c.: SG, mw. Lygia Stella